

RIZIKA dětských atrakcí

POSTAVENÍ DĚTÍ PŘI PROVOZOVÁNÍ PODNIKU SE Z PRÁVNÍHO HLEDISKA PODOBÁ SITUACI, KDY ANTIČTÍ MOŘEPLAVCI PROPLOUVALI MEZI MOŘSKÝMI OBLUDAMI SKYLLOU A CHARYBDOU.

Na jedné straně dětem zpravidla do podniku vstup zakazovat nelze. Pokud ale dítě do podniku vstoupí a něco se mu stane nebo samo něco provede, může být postižen i sám provozovatel.

Zákaz vstupu dětí je považován za diskriminaci

Na problematiku postavení dětí v podniku lze pohlížet z několika rovin. Nejpodstatnější rovina spočívá patrně v otázce, jaké jsou základní povinnosti provozovatele vůči dětem, jaké hrozí právní postihy a zda

tyto postihy hrozí provozovatelům, rodičům nebo samotným dětem.

Úvodem je vhodné říct, že problémy spojené s přítomností dětí většinou nelze řešit tím, že by provozovatel dětem paušálně zakázal vstup anebo by jejich vstup umožnil pouze v doprovodu rodičů.

K takovému kroku totiž v minulosti jistý provozovatel restaurace a hotelu přistoupil, když na dveře umístil nápis: „Vstup pouze pro dospělé a děti od 6 let v doprovodu rodičů.“ Následovala kontrola ze strany České obchodní inspekce, která takové jednání považovala za diskriminaci spo-

třebitelů do 18 let věku a dále za diskriminaci rodičů, kteří mají potomky mladší 6 let. Provozovatelé proto udělila pokutu ve výši 10 000 Kč.

Případ se dostal až před Nejvyšší správní soud a ten se postavil na stranu České obchodní inspekce. Konkrétně Nejvyšší správní soud konstatoval, že omezení vstupu dětí je sice obecně možné, ale musí k tomu existovat obhajitelný důvod, tj. omezení vstupu dětí musí mít určitý legitimní cíl a současně musí tohoto cíle dosahovat přiměřenými prostředky. Omezení vstupu dětí do provozovny je proto před-

stavitelné například tehdy, pokud by její stavební řešení neumožňovalo zajištění odpovídající úrovně bezpečnosti, nebo tehdy, pokud by v provozovně byl distribuován výhradně sortiment, jehož prodej je dětem zakázán, případně tehdy, pokud by provozovna byla určena výhradně k ubytování seniorů s tím, že při nabízení služeb je kladen důraz na zajištění naprosto tichého a klidného prostředí.

Jinak je ale třeba volit mírnější prostředky, než je paušální omezení všech dětí a rodičů. Například lze vykázat ty konkrétní děti, které ruší ostatní hosty, popřípadě ohledně kterých lze mít v tomto směru důvodné obavy vzhledem k jejich chování.

Dohled odpovědné osoby

Z druhé strany ale platí, že i přítomnost dětí v podniku v sobě skrývá svá vlastní (a zpravidla vyšší) rizika. A tato rizika se ještě zvyšují v případech, kdy se v podniku nacházejí speciální prostory určené právě pro děti, jako je typicky dětský koutek nebo dětské hřiště.

V souvislosti s přítomností dětí je třeba se zaměřit na dva klíčové problémy. Kdo bude nad dětmi dohlížet, aby neublížily sobě ani jiným a v jakém technickém stavu se případné atrakce nacházejí.

Pokud jde o otázku dohledu, tak obecně platí, že za újmu dítěti i za újmu, kterou způsobilo samotné dítě, odpovídá (alespoň částečně) ten, kdo nad dítětem zanedbal náležitý dohled. Tato osoba může odpovídat samostatně, ale i společně s dítětem, které újmu způsobilo. Podmínkou spoluzodpovědnosti dítěte přítom je, aby vzhledem ke svému vývoji bylo schopno ovládnout své jednání a posoudit jeho následky.

I v případě spoluzodpovědnosti dítěte se však bude odpovědnost zpravidla uplatňovat vůči dospělému, který zanedbal dohled. V této souvislosti je třeba respektovat fakt, že přístup českých soudů je značně ochrannářský. To je dáno patrně i psychologickým hlediskem dané věci. Soudce se totiž vždy nachází v pozici generála po bitvě, pro kterého je snadné vidět, co všechno šlo udělat lépe, aby k újmě nedošlo. Naproti tomu skutečnost, že reálně přijatá opatření již tak výrazně minimalizovala riziko újmy (což by šlo doložit např. tím, že řadu let k žádné obdobné újme nedošlo), nemusí stačit. Coby řečený generál po bitvě totiž soudce tenduje k závěru, že kdyby opatření byla dostatečná, tak by přece k újmě nedošlo.

Z hlediska provozovatele je proto bezpečnější, aby povinnost dohledu zůstala rodičům nebo jinému doprovodu příslušných dětí, čemuž by podnik měl být přizpůsoben. Lze proto doporučit zejména umístění upozornění typu „hlídejte si své děti“ a současně zajistit, aby rodiče měli reálnou možnost děti hlídat (například umístit dětské koutky a hřiště tak, aby se nacházely v zorném poli rodičů).

Je ale třeba upozornit, že žádná opatření nemohou sama o sobě vést k tomu, že se provozovatel zcela zbaví odpovědnosti. V této oblasti je totiž české právo značně flexibilní a zajištění dohledu vyžaduje od každého, kdo jej dobrovolně převzal nebo k němu byl podle okolností povinen. O dobrovolné převzetí může jít například tehdy, kdy provozovatel zajistí hlídání dětských atrakcí vlastním personálem. O nutnost zajistit dohled vzhledem k okolnostem případu by pak mohlo jít například tehdy,

kdy se v podniku pohybuje malé osamocené dítě, u kterého lze předpokládat, že se rodičům ztratilo.

Technický stav dětských atrakcí

V neposlední řadě je třeba upozornit, že pokud provozovatel připraví dětské atrakce, tak odpovídá za jejich technický stav. Pokud by se proto dítě na provozované atrakci zranilo (například proto, že by daná atrakce měla ostré hrany, nebo by si v ní dítě skříplo ruku nebo nohu, případně by atrakce nebyla dostatečně zajištěná, tudíž by na dítě spadla), tak je pravděpodobné, že za následky bude odpovídat provozovatel dané atrakce.

Odpovědnosti by se provozovatel mohl zprostit tehdy, pokud by konkrétně prokázal, že aktivně vynakládal veškerou péči, kterou lze rozumně požadovat, aby k nehodě nedošlo. Taková péče typicky spočívá v kontrole, zda je příslušná atrakce vyrobena a provozována v souladu s příslušnými technickými normami.

Souhrnně pak platí, že nedostatečný dohled či nedostatečný technický stav mohou vést zejména ke vzniku povinnosti zaplatit poškozenému náhradu újmy. Nedostatečný technický stav atrakcí může dále vést k uložení zákazu jejich provozu. A v obou případech hrozí v krajním případě i trestní řízení.

Lze proto shrnout, že právní řád klade na ochranu dětí rozsáhlé požadavky a pro provozovatele může být náročné všem vyhovět. Zaměřit by se ale měli především na prevenci, která minimalizuje riziko dětských úrazů.

Autoři působí v pražské advokátní kanceláři, která poskytuje právní služby české i zahraniční klientele. Kancelář je aktivní v širokém spektru oblastí, zejména v oblasti práva obchodních korporací, občanském právu, trestním právu, správním právu nebo v oblasti práva veřejných zakázek včetně zastupování veřejných zadavatelů. www.kochman.cz ●